

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання
компенсації постачальникам електронних комунікаційних послуг
збитків, понесених унаслідок зобов'язання з розгортання
електронних комунікаційних мереж для надання універсальних
електронних комунікаційних послуг»

1. Мета

Метою прийняття постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання компенсації постачальникам електронних комунікаційних послуг збитків, понесених унаслідок зобов'язання з розгортання електронних комунікаційних мереж для надання універсальних електронних комунікаційних послуг» (далі – проект акта) є встановлення процедури компенсації збитків, понесених постачальниками електронних комунікаційних послуг унаслідок зобов'язання з розгортання електронних комунікаційних мереж для надання універсальних електронних комунікаційних послуг, а також механізм розрахунку та перевірки таких збитків.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Верховною Радою України прийнято Закон України «Про електронні комунікації», який набрав чинності 01.01.2022 (далі – Закон) та визначає правові та організаційні основи державної політики у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра, а також права, обов'язки та відповідальність фізичних і юридичних осіб, які беруть участь у відповідній діяльності або користуються електронними комунікаційними послугами.

Частиною першою статті 99 Закону визначено, що універсальними електронними комунікаційними послугами є:

послуги широкосмугового доступу до мережі Інтернет у фіксованому місці, що відповідають вимогам частини другої цієї статті;

послуги голосових електронних комунікацій у фіксованому місці.

У разі прийняття регуляторним органом рішення про визначення певної території такою, на якій має бути здійснено забезпечення доступу до універсальних електронних комунікаційних послуг, на електронній регуляторній платформі оприлюднюються пропозиція постачальникам електронних комунікаційних послуг подати у визначений строк заявки на участь у конкурсі з розгортання електронних комунікаційних мереж для забезпечення доступності універсальних електронних комунікаційних послуг та інформація щодо умов конкурсу та компенсації у зв'язку з цим частини витрат на розгортання електронних комунікаційних мереж.

У разі якщо жоден суб'єкт господарювання не взяв участі в конкурсі або за його результатами не визначено постачальника електронних комунікаційних послуг для розгортання електронних комунікаційних мереж з метою забезпечення доступності універсальних електронних комунікаційних послуг на

визначеній території, регуляторний орган призначає одного або кількох постачальників електронних комунікаційних послуг, на яких покладаються зобов'язання з надання доступу до універсальної послуги на призначеній території, з числа тих, у яких більшою мірою наявні можливості для їх надання.

Відповідно до частини першої статті 102 Закону Кабінет Міністрів України за поданням центрального органу виконавчої влади у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра, погодженим з регуляторним органом, встановлює порядок компенсації постачальникам електронних комунікаційних послуг збитків, визначених відповідно до законодавства, понесених унаслідок зобов'язання з розгортання електронних комунікаційних мереж для надання універсальних послуг, за рахунок коштів державного бюджету та інших джерел, не заборонених законодавством, що визначаються законом про державний бюджет на відповідний рік.

Згідно з частинами третьою і четвертою статті 102 Закону порядок і методику розрахунку та відшкодування збитків на розгортання електронних комунікаційних мереж для надання універсальних електронних комунікаційних послуг, а також порядок здійснення перевірки розрахунків збитків, прийняття рішення про їх відшкодування та розмір такого відшкодування встановлює Кабінет Міністрів України.

З метою встановлення умов компенсації збитків, пов'язаних з виконанням зобов'язань щодо надання універсальних електронних комунікаційних послуг та виконання вимог Закону України, проектом пропонується затвердити Порядок компенсації постачальниками електронних комунікаційних послуг збитків, понесених унаслідок зобов'язання з розгортання електронних комунікаційних мереж для надання універсальних електронних комунікаційних послуг та Порядок і методику розрахунку та відшкодування збитків на розгортання електронних комунікаційних мереж для надання універсальних електронних комунікаційних послуг.

3. Основні положення проекту акта

Проектом акта пропонується затвердити Порядок компенсації постачальникам електронних комунікаційних послуг збитків, понесених унаслідок зобов'язання з розгортання електронних комунікаційних мереж для надання універсальних електронних комунікаційних послуг та Порядок і методику розрахунку та відшкодування збитків на розгортання електронних комунікаційних мереж для надання універсальних електронних комунікаційних послуг.

4. Правові аспекти

Правові підстави розроблення проекту акта та інші нормативно-правові акти, що діють у цій сфері суспільних відносин:

Закон України «Про електронні комунікації»;

постанова Кабінету Міністрів України від 18.09.2019 № 856 «Питання Міністерства цифрової трансформації»;

Закон України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проекту акта передбачатиме видатки з державного бюджету у 2030–2032 роках за новою бюджетною програмою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку (НКЕК) «Компенсація збитків постачальникам електронних комунікаційних послуг, понесених унаслідок виконання зобов'язань щодо розгортання електронних комунікаційних мереж для надання універсальних електронних комунікаційних послуг».

За попередніми розрахунками, максимальна орієнтовна потреба у коштах державного бюджету на реалізацію проекту акта у 2030-2032 роках може становити 1 086 357 432,0 гривень, у тому числі:

у 2030 році – 361 984 176,0 грн;

у 2031 році – 361 984 176,0 грн;

у 2032 році – 362 389 080,0 грн.

Зазначений обсяг є розрахунковою оцінкою потенційної бюджетної потреби, визначеною виходячи з орієнтовної середньої вартості розгортання електронної комунікаційної мережі в одному населеному пункті та кількості населених пунктів, на яких передбачається забезпечення доступу до універсальної електронної комунікаційної послуги.

Фактичний обсяг видатків державного бюджету визначатиметься відповідно до фактичного розміру збитків постачальників електронних комунікаційних послуг, підтверджених відповідно до порядку та методики, затверджених проектом акта, а також з урахуванням фактичної кількості постачальників, населених пунктів, у яких буде виконано відповідні зобов'язання, та обсягу бюджетних призначень на відповідний рік.

Фінансово-економічні розрахунки до проекту акта додаються.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект акта потребує проведення публічних консультацій відповідно до Порядку проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03.11.2010 № 996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики».

Проект акта не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності та не потребує розгляду Наукового комітету Національної ради з питань розвитку науки і технологій.

7. Оцінка відповідності

Проект акта містить норми, що стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції.

Проект акта не містить норм, що порушують права та свободи, гарантовані Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод.

У проекті акта відсутні положення, які порушують принцип забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків.

У проекті акта відсутні положення, які містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією.

У проекті акта відсутні положення, що містять ознаки дискримінації чи які створюють підстави для дискримінації.

8. Прогноз результатів

Реалізація проекту акта забезпечить виконання положень Закону України «Про електронні комунікації».

Реалізація акта за предметом правового регулювання матиме позитивний вплив на ринкове середовище, забезпечення прав та інтересів суб'єктів господарювання, ринок праці, рівень зайнятості населення.

Реалізація акта за предметом правового регулювання не впливатиме на громадське здоров'я, екологію на навколишнє природне середовище.

Реалізація акта матиме вплив на інтереси заінтересованих сторін:

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Держава, органи виконавчої влади	Позитивний	Прийняття проекту акта сприятиме забезпеченню покриттям фіксованим ШСД 95% населення країни, сприятиме імплементації урядової політики у сфері цифрової інфраструктури, забезпечуватиме доступ до мережі Інтернет громадян, які проживають на територіях, де відсутній доступ до універсальних електронних комунікаційних послуг.
Постачальники електронних комунікаційних послуг	Позитивний	Збільшення клієнтської бази, доходів і зони покриття електронними комунікаційними послугами.
Споживачі	Позитивний	Забезпечення доступу громадян до Інтернету. Розширення доступу та можливостей людей для безпечного та ефективного використання Інтернету як для особистого розвитку, так і для ведення власної справи шляхом покращення цифрових навичок.

**Перший заступник Міністра
цифрової трансформації України**

Валерія КОВАЛЬ

_____ 2026 р.